

Život Cirkvi

Ročník 15

24/2008

Mladí na Festivale Lumen priniesli do Trnavy svetlo pokoja a priateľstva

Vážení poslucháči! Vedeco-technický pokrok nedokáže zabrániť v o j n o v ý m konfliktom. Stále nachádzame po celej zeme-guli ohniská napätia. Kon-

flikty vždy prinášajú obeť. Keďže nie je možné sa im vyhnúť úplne, medzinárodné spoločenstvo, vrátane Svätej Stolice, vyvíja enormné úsilie na zmiernenie ich následkov. Najlepšou cestou ku eliminácii konfliktov je odzbrojovanie. Po páde železnej opony pred takmer dvadsiatimi rokmi sa zdalo, že svet sa stáva pokojnejším. Nie je to však pravda. V posledných rokoch znova ožívajú preteky v zbrojení. Je preto veľkým úspechom, ak sa podarí väčšine krajín zhodnúť sa na likvidácii zbrojného arzenálu. K takejto mimoriadnej dohode prišlo po desiatich dňoch vyjednávania 30. mája na stretnutí zástupcov stojedenástich krajín v írskom Dubline. Nová medzinárodná konvencia, ktorá bude slávnostne podpísaná začiatkom decembra v Oslo, hovorí o zákaze trieštivej munície či tzv. kazetových bômb. Zmluva zakazuje jej výrobu, prechovávanie, transport a používanie. Mimovládne organizácie, ktoré sa angažujú v procese svetového odzbrojenia, vyjadrili spokojnosť. Vzhľadom k faktu, že medzi jej signatárov nepatria krajiny, ktoré ju najčastejšie používajú, zostáva aj obava, akým spôsobom sa bude uplatňovať v praxi.

Kazetové bomby sa na svetových bojiskách prvýkrát objavili počas Druhej svetovej vojny na nemeckej strane. Ide o zariadenia, ktoré majú často podobu menších rakiet. Na ciele je možné ich buď zvrhávať lietadlami alebo vystreliť delostrelectvom. Ešte pred dopadom sa z nosiča uvoľňujú desiatky až stovky granátov, ktoré zasahujú široké územie. Teoreticky by všetky granáty mali vybuchnúť pri kontakte so zemou. Reálne ich však nevybuchne 10 až 40 percent. Granáty z kazetových bômb tak podobne, ako nášľapné míny, môžu zabíjať aj desiatky rokov po skončení vojnového konfliktu. Hlavnými obeťami sú civilisti. Podľa odhadov nevybuchnuté granáty za posledné desaťročia zabil viac ako 11 tisíc ľudí, z toho najmenej 3600 detí. V súčasnosti je nebezpečenstvu stretnutia s nevybuchnutými granátmi vystavených približne 400 miliónov ľudí v 25 krajinách sveta, kde boli zho-dené od roku 1965. V 34 krajinách sa vyrába 210 tipov tejto munície. Vlastní ju 75 štátov, z toho 14

Nad dohodou z Dublinu

ju aj aktívne používa. Tieto fakty boli pre medzinárodné spoločenstvo dostatočným dôvodom, aby sa usilovalo o ich zákaz.

Diskusia o zákaze trieštivej munície nebola ľahká. Bola použitá vo Vietname v šesťdesiatych rokoch, ale aj nedávno počas občianskej voľby v bývalej Juhoslávii, v Libanone či v Čečensku. Svätý Otec sa dlhodobo angažuje v tejto otázke. K dohode prispel príhovorom ku diplomatom akreditovaným pri Svätej Stolici na začiatku roka. Tému sa osobitne venoval 18. mája, pred začiatkom dublinskej konferencie, kde počas príhovoru na Anjel Pána povedal: „Prajem si, aby vďaka zodpovednosti všetkých účastníkov bol dosiahnutý silný a dôveryhodný medzinárodný nástroj: musíme napraviť chyby minulosti a zaručiť, aby sa v budúcnosti nezopakovali. Spreádzam svojou modlitbou obeť kazetových bômb a ich rodiny, ako aj tých, ktorí sa zúčastňujú na konferencii.“ Svätá Stolica sa vyjednávania v Dubline aktívne zúčastňovala. Jej štvorčlennú delegáciu viedol stály pozorovateľ Svätej Stolice v Ženeve, Silvano M. Tomasi. Výsledkom vyjednávania je dohoda, ktorá nielenže zakazuje používanie a výrobu trieštivej munície, ale zároveň zaväzuje štáty, ktoré ju používali, k pomoci obetiam. Ako povedal Silvano Tomasi pre vatikánsky denník L'Osservatore Romano, dohoda kladie na prvé miesto pomoc obetiam. Tak sa potvrdzuje intuícia sociálnej náuky Cirkvi, podľa ktorej základné ľudské istoty nezabezpečí len armáda. Je oveľa dôležitejšie, aby boli realizované všetky podmienky, ktoré garantujú plný rozvoj ľudskej osoby.

Schválená dohoda má aj slabiny. Tou najväčšou je chýbajúci súhlas zo strany hlavných vlastníkov a používateľov trieštivej munície. USA, Izrael, Rusko, Čína, India a Pakistan sa odmietli k zmluve pripojiť, čím sa podstatne znižuje jej účinnosť. Súčasťou dohody je aj ustanovenie, ktoré umožňuje signatárom podieľať sa na vojenských operáciách s krajinami, ktoré ju používajú. Toto ustanovenie bolo obzvlášť dôležité pre členov Severoatlantickej aliancie. V každom prípade zmluva bude mať pozitívny morálny a politický dopad na vzťahy v medzinárodnom spoločenstve.

Konvenciu o zákaze používania trieštivej munície čaká ešte dlhá cesta. Po slávnostnom podpísaní v decembri musí byť ratifikovaná najmenej v 30 krajinách, aby vstúpila do platnosti. Signatári zmluvy budú mať osem rokov, aby ju prestali vyrábať, používať a zlikvidovali ju. Viaceré krajiny vrátane Svätej Stolice vyslovili nádej, že sa k podpisu nakoniec pridajú aj štáty, ktoré zatiaľ váhajú. Po konvencii z roku 1997 o zákaze používania nášľapných mín, je táto dohoda ďalším konkrétnym krokom, ako urobiť svet bezpečnejším. **RV, Anton Ziolkovský**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (8. júna, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa dnes napopoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril týmito slovami:

„Drahí bratia a sestry! V centre bohoslužby slova dnešnej nedele je výraz proroka Ozeáša, ktorý Ježiš znovu používa v Evanjeliu: «Milosrdenstvo chcem, a nie obetu, poznanie Boha viac než zápalnú obetu» (Oz 6,6). Ide tu o kľúčové slovo, jedno z tých, ktoré nás uvádzajú do srdca Svätého písma. Kontext, v ktorom ho Ježiš používa, je povolanie Matúša, ktorý bol profesiou mýtnik, a za zmienku stojí, že bol vyberačom daní v mene rímskej cisárskej moci. Pre túto skutočnosť bol zo strany Židov pokladaný za verejného hriešnika.

Potom, ako ho Ježiš povolal práve sediaceho na mýtnici - túto scénu dobre ilustruje slávna Caravaggiova maľba -, vošiel do jeho domu spolu s učeníkmi a zaujal miesto pri stole spolu s ďalšími mýtnikmi. Pohoršeným farizejom odpovedal: «Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí... Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov» (Mt 9,12-13). Evanjelista Matúš, vždy pozorný na spojitosť medzi Starým a Novým zákonom, na tomto mieste vkladá do Ježišových úst Ozeášovo proroctvo: «Choďte a naučte sa, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obetu.»

Význam tohto prorokovho vyjadrenia je taký veľký, že ho Pán znovu cituje v inej súvislosti, ohľadom zachovávanía soboty (porov. Mt 12,1-8). Aj v tomto prípade sa Ježiš ujíma zodpovednosti za výklad tohto prikázania

a zjavuje sa ako “Pán” samotných ustanovení zákona. Obrátený k farizejom dodáva: «Keby ste vedeli, čo to znamená: „Milosrdenstvo chcem, a nie obetu“, neboli by ste odsúdili nevinných.» (Mt 12,7).

V tomto Ozeášovom orákule sa teda Ježiš - Slovo, ktoré sa stalo človekom – takpovediac “našiel” v plnej miere. Osvojil si ho celým svojím srdcom a uskutočnil ho svojím konaním, aj za cenu, že narazí na nedotklivosť vodcov svojho národa. Toto Božie slovo prichádza k nám, prostredníctvom Evanjelií, ako jedna zo syntéz celého kresťanského posolstva: pravé náboženstvo spočíva v láske k Bohu a k blížnemu. Toto je to, čo dáva hodnotu kultu

i plneniu prikázání. Obrátiac sa teraz na Pannu Máriu, vyprosujeme si prostredníctvom jej príhovoru, aby sme stále žili v radosi z kresťanskej skúsenosti. Matka Milosrdenstva, Panna Mária, nech v nás vzbudí city synovskej odovzdanosti voči Bohu, ktorý je nekonečným milosrdenstvom. Nech nám pomôže vziať si za svoju modlitbu, ktorú formuluje sv. Augustín v známej pasáži svojich Vyznaní: «Zmiluj sa nado mnou, Pane! Hľa, ja neskrývam moje zranenia: ty si lekár, ja som nemocný, ty si milosrdný, ja som úbohý... Všetka moja nádej spočíva v tvojom veľkom milosrdenstve». (X, 28.39; 29.40)“

Svätý Otec všetkým udelil apoštolské požehnanie. V rámci krátkych záverečných príhovorov vo svetových jazykoch uistil poľských veriacich o svojich modlitbách za obeť banského nešťastia v poľskej bani Borynia.

-jb-/ snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Kolumbán

Drahí bratia a sestry, dnes by som chcel hovoriť o sv. opátovi Kolumbánovi, najznámejšom Írovi raného stredoveku. Oprávnené ho možno nazývať „európskym“ svätým, pretože ako mních, misionár a spisovateľ pracoval v rôznych krajinách západnej Európy. Spolu s inými svojimi rodákmi tých čias si uvedomoval kultúrnu jednotu Európy. V jednom liste, ktorý napísal okolo roku 600 a adresoval pápežovi Gregorovi Veľkému, sa prvý raz vyskytuje výraz „totius Europae“ (v celej Európe), odkazujúci na prítomnosť Cirkvi na tomto kontinente (porov. Epistula I, 1).

Kolumbán sa narodil okolo roku 543 v provincii Leinster na juhovýchode Írska. Doma ho vychovávali vynikajúci učители, ktorí ho poslali študovať tzv. slobodné umenia. Neskôr sa zveril vedeniu opáta Sinella z komunity v Cluain-Inis v severnom Írsku, kde si mohol prehĺbiť znalosti Svätého písma. Keď mal približne dvadsať rokov, vstúpil do kláštora v Bangore na severovýchode ostrova, kde bol opátom Comgall, mních známy svojimi cnosťami a asketickou prísnosťou. V plnom súlade so svojím opátom Kolumbán horlivo praktizoval prísnu kláštornú disciplínu a viedol život modlitby, askézy a štúdia.

Tam bol tiež vysvätený za kňaza. Život v Bangore a príklad opáta ovplyvnili Kolumbánovo chápanie mníšstva, ktoré časom dozrelo a v priebehu života ho ďalej šírilo.

Vo veku približne päťdesiat rokov, nasledujúci typicky írsky asketický ideál peregrinatio pro Christo (stať sa pre Krista pútnikom), Kolumbán opustil ostrov, aby sa s dvanástimi druhmi vybral na európsky kontinent na misie. Musíme si pritom uvedomiť, že migrácia národov zo severu a z východu spôsobila, že celé už pokresťančené regióny znovu upadli do pohanstva. Okolo roku 590 pristála táto malá skupinka misionárov na pobreží Bretónska. Kráľ z franskej Austrázie (terajšieho Francúzska) ich prijal láskavo, žiadali si iba kúsok neobrobenej zeme. Dostali celkom zborenú a opustenú antickú rímsku pevnosť Annegray, zarastenú lesom. Mnísi, zvyknutí na veľmi asketický život, si o pár mesiacov dokázali na ruinách postaviť prvú pustovňu. Tak sa ich dielo novej evanjelizácie začalo uskutočňovať predovšetkým prostredníctvom života.

S novou kultiváciou pôdy sa začala aj nová kultivácia duší. Povest' týchto cudzích mníchov, ktorí sa venovali modlitbe, žili veľmi stroho, budovali domy a obrábali pôdu, sa veľmi rýchlo rozšírila a pritiahla pútnikov a kajúcnikov. Predovšetkým mnoho mladých žiadalo o prijatie do mníšskej komunity, aby mohli ako oni žiť týmto príkladným životom, ktorý obnovoval zem i duše. Čoskoro bolo nutné založiť druhý kláštor. Vybudovali ho len o niekoľko kilometrov ďalej, na ruinách antického kúpeľného mesta Luxeuil. Kláštor sa potom stal centrom šírenia mníšskej a misijnej írskej tradície na európskom kontinente. Tretí kláštor bol postavený vo Fontaine, hodinu cesty na sever.

V Luxeuil žil Kolumbán temer dvadsať rokov. Tam svätec napísal pre svojich nasledovníkov Regulu monachorum, ktorá bola istý čas v Európe rozšírenejšia ako regula sv. Benedikta. Načrtnol v nej ideálny obraz mnícha. Ide o jedinú starobylú írsku mníšsku regulu, ktorá sa zachovala. Na doplnenie potom vypracoval Regulu coenobialis, istý druh trestného kódexu na priestupky mníchov. Obsahuje pre moderné vnímanie veľmi zarážajúce tresty, vysvetliteľné iba dobovou a krajo­vou mentalitou.

Ďalším veľmi známym dielom, nazvaným De poenitentiarum misura taxanda, napísaným tiež v Luxeuil, Kolumbán zaviedol na kontinente osobnú spoveď a osobné a opakované pokánie. Toto pokánie bolo nazvané „tarifné“, pretože bol stanovený pomer medzi závažnosťou hriechu a druhom pokánia uloženým spovedníkom. Tieto novinky vzbudili u miestnych biskupov podozrenie, ktoré sa zmenilo na nepriateľstvo, keď sa Kolumbán odvážil otvorene ich karhať za niektoré zlovyky.

Príležitosťou ako vyjadriť odpor, bola diskusia vo veci termínu Veľkej noci. Írsko sa držalo vý-

chodnej tradície, ktorá bola iná ako tradícia rímska. Írsky mních bol v roku 603 povolaný do Châlonsur-Saôn, aby pred synodou zdôvodnil svoje stanovisko týkajúce sa pokánia a Veľkej noci. Namiesto toho, aby sa dostavil pred synodu, poslal list, v ktorom tento problém zľahčoval a vyzýval synodálnych otcov, aby diskutovali nielen o probléme termínu Veľkej noci, podľa neho podružnom, „ale aj o všetkých nutných kánonických normách, ktoré – a to je vážnejšie – mnohí nerešpektujú“ (porov. Epistula II, 1). Súčasne napísal pápežovi Bonifácovi IV. – tak ako sa pred niekoľkými rokmi obrátil na pápeža Gregora Veľkého (porov. Epistula I) –, aby bránil írsku tradíciu (porov. Epistula III).

Keďže Kolumbán bol vo všetkých morálnych otázkach neoblomný, dostal sa do konfliktu aj s kráľovským dvorom, lebo kráľovi Teodorikovi ostro vytykal jeho mimomanželské vzťahy. Zrodil sa z toho celý rad intríg a manévrov na osobnej, reholnej i politickej úrovni. V roku 610 vyústili do dekrétu, ktorým boli Kolumbán a všetci mnísi írskeho pôvodu vyhodení z Luxeuil a odsúdení do definitívneho vyhnanstva. Eskortovali ich až k moru a na náklady dvora nalodili a poslali do Írska. Neďaleko brehu však loď narazila na plytčinu a kapitán, ktorý v tom videl znamenie z neba, odmietol pokračovať zo strachu, že bude Bohom prekliaty. Mníchov vysadil na pevnú zem. Mnísi sa však namiesto návratu do Luxeuil rozhodli začať nové evanjelizačné dielo. Nalodili sa a plávali proti prúdu po rieke Rýn. Po prvej etape v Tuggene pri Zürišskom jazere sa vydali do bregenzského regiónu pri Bodamskom jazere, aby evanjelizovali Alemanov.

Onedlho sa však Kolumbán v dôsledku politických udalostí, ktoré jeho dielu veľmi nepriali, rozhodol s väčšinou svojich učeníkov prekročiť Alpy. Ostal len jeden mních menom Gallus - Havel. Z jeho pustovne sa neskôr stalo známe opátstvo vo švajčiarskom San Gallene. Kolumbán prišiel do Itálie, kde bol milo prijatý na longobardskom kráľovskom dvore. Ihneď však musel čeliť mnohým ťažkostiam: život Cirkvi sužovala ariánska heréza, ktorá medzi Longobardmi ešte prevládala, a ďalšia schizma spôsobila odtrhnutie väčšiny miestnych cirkví severnej Itálie od spoločenstva s rímskym biskupom. Kolumbán zaujal v tejto situácii rozhodný postoj – napísal spis proti arianizmu a list Bonifácovi IV., aby ho presvedčil urobiť niektoré rozhodné kroky s cieľom nastoliť jednotu (porov. Epistula V).

Keď mu longobardský kráľ v roku 612 alebo 613 prideliť pôdu v Bobbio v údolí Trebbia, Kolumbán založil nový kláštor, ktorý sa potom stal kultúrnym centrom porovnateľným so známym Montecassinom. Tu dožil do konca svojho života. Zomrel 23. novembra 615 a tento dátum je doteraz v rímskom ríte jeho pamätným dňom.

Posolstvo sv. Kolumbána vytrvalo zdôrazňuje obrátenie a odpútanie sa od pozemských dobier, pričom má na zreteli večné dedičstvo. Svojím asketickým životom a nekompromisným postojom zoči-voči skazenosti mocných pripomína prísnu postavu Jána Krstiteľa. Jeho prísnosť však nikdy nebola sama osebe cieľom. Bola iba prostriedkom na slobodné otvorenie sa Božej láske, odpoveďou celého jeho bytia na dary prijaté od Boha a znovuvytvorením Božieho obrazu v sebe. Zároveň pritom obrábal pôdu a obnovoval ľudskú spoločnosť. Z jeho *Instructiones* citujem: „Ak človek používa správne tie schopnosti, ktoré Boh udelil jeho duši, vtedy bude podobný Bohu. Pamätajte, že mu musíme vrátiť všetky tie dary, ktoré si u nás uložil, keď sme boli v prvotnom stave. Svojimi prikázaniami nás naučil, ako to urobiť. Prvé z nich je milovať Pána celým svojim srdcom, pretože on nás miloval ako prvý už na počiatku čias, ešte prv, ako sme uzreli svetlo tohto sveta” (porov. Instr. XI).

Tieto slová svätý Ír skutočne naplnil vo svojom živote. Bol to veľmi vzdelaný muž, ktorý napísal aj latinské básne a príručku gramatiky - prejavilo sa v tom bohatstvo darov milosti, ktoré dostal. Bol neúnavným budovateľom kláštorov, ako aj zásadovým hlásateľom pokánia. Všetky svoje sily pritom venoval posilneniu kresťanských koreňov rodiacej sa Európy. Svojou duchovnou energiou, vierou, láskou k Bohu a blížnemu sa Kolumbán skutočne stal jedným z otcov Európy: aj nám dnes ukazuje, kde sú korene, z ktorých sa táto naša Európa môže znovuzrodiť.

Preložila Mária Spišiaková

Svätý Otec sa stretol s talianskym premiérom

Vatikán (6. júna, RV) – Svätý Otec v piatok 6. júna predpoludním prijal na osobitnej audiencii talianskeho premiéra Silvia Berlusconiho. Ako uvádza komuniké Svätej stolice, obe strany sa v rozhovore dotkli tém, ktoré sa týkajú situácie v Taliansku a prínosu Katolíckej cirkvi k životu v krajine, o ktorom Benedikt XVI. nedávno hovoril na pôde plenárneho zasadnutia Konferencie biskupov Talianska.

Dotkli sa aj niektorých otázok, viažucich sa k platným zmluvám medzi Svätou stolicou a Talianskom a spomenuli i niektoré aspekty medzinárodného diania, ako je situácia na Blízkom východe a perspektívy duchovného, etického a sociálneho rozvoja európskeho kontinentu. Obe strany potvrdili vôľu pokračovať v konštruktívnej spolupráci na bilaterálnej úrovni, aj v kontexte medzinárodného spoločenstva.

-dj-

Príhovor Benedikta XVI. Spoločenstvu Pápežskej cirkevnej akadémie

Vatikán (9. júna, RV) – „S vierou bez kompromisov – len tak budete môcť naplniť poslanie, na ktoré sa pripravujete počas týchto rokov štúdia, milí kňazi. Nech teda rastiete stále viac v spoznávaní tejto Božej lásky,“ týmito slovami sa 9. júna pápež Benedikt XVI. prihovoril členom Spoločenstva Pápežskej cirkevnej akadémie. Potom hovoril o tom, že k dovŕšeniu tohto cieľa sa majú už odteraz snažiť žiť „vo viere v Božieho Syna“ (Gal 2, 20) a vynaložiť úsilie k tomu, aby boli pastiermi podľa Kristovho srdca a aby s Ním boli v každodennom intímnom spojení, pretože – ako dodal Svätý Otec – práve jednota s Ježišom je tajomstvom skutočného úspechu kňazského poslania.

Potom hovoril: „Ľudstvu, ponorenému do víru hektických činností často hrozí nebezpečenstvo, že stratí zmysel existencie, zatiaľ čo súčasná kultúra vrhá do neistoty každú absolútnu hodnotu a dokonca aj možnosť spoznať pravdu a dobro. Práve preto je potrebné svedčiť o Božej prítomnosti, o Bohu, ktorý rozumie človeku a vie sa prihovárať jeho srdcu. Vašou úlohou bude teda ohlasovať vašim životom viac ako slovami, radostnú zvesť evanjelia lásky v prostredí občas veľmi vzdialenom od kresťanskej skúsenosti. Buďte teda každým dňom tými, ktorí počúvajú Božie Slovo, žijú v ňom a z neho tak, aby bolo prítomné vo vašej pastoračnej práci. Ohlasujte pravdu, že Kristus existuje. Modlitba, meditácia a počúvanie Božieho Slova nech sú pre vás chlebom každodenným. Ak vo vás bude rásť spoločenstvo s Ježišom, ak bude žiť v ňom a nielen pre Neho, bude okolo vás vyžarovať jeho láska a radosť.“

Svätý Otec potom dodal, že popri každodennom počúvaní Božieho slova nech je srdcom a centrom každého dňa prítomných kňazov aj slávenie Eucharistie a všetkým prítomným udelil na záver apoštolské požehnanie. -sg-

Benedikt XVI. sa stretol s členmi Katolícko-moslimského výboru

Vatikán (12. júna, RV/Zenit) – Pápež Benedikt XVI. v stredu 11. júna po skončení generálnej audiencie prijal členov Katolícko-moslimského výboru, ktorý v týchto dňoch zasadá v Ríme. Pri jeho zrode stáli Pápežská rada pre dialóg s náboženstvami a Medzinárodné moslimské fórum pre dialóg so sídlom v Saudskej Arábii. Stretnutia so Svätým Otcem sa okrem iných zúčastnili aj prezident spomenutého dikastéria Svätej stolice kardinál Jean-Louis Tauran a jeho sekretár arcibiskup Pier Luigi Celata. Výbor sa až do piatku venuje rozhovorom na tému „Kresťania a moslimovia – svedkovia Boha spravodlivosti, pokoja a milosrdenstva vo svete, ktorý trpí násilím“.

-th-

Príchod pápeža Benedikta XVI. do Austrálie môže byť pozitívnym impulzom pre toleranciu v spoločnosti

Austrália (6. júna, RV/SIR) – Počas otváracieho ceremoniálu 23. svetových dní mládeže vstúpi pápež Benedikt XVI. do zálivu v Sydney na člne, pričom pripláva rovnakou cestou, akou kedysi vstúpil na austrálsku pôdu kapitán Cook, aby uskutočnil inváziu do tejto krajiny. „Rozhodli sme sa pripojiť k flotile aj loď, na ktorej budú pôvodní obyvatelia a požiadať Benedikta XVI., aby vstúpil na jej palubu, aby sme sa tak vyhli symbolike invázie,“ tieto detaily o otváracom ceremoniáli, ktorý sa uskutoční 17. júla, priblížil Graem Mundine, riaditeľ Aborigénskej katolíckej komunity v Austrálii, ku ktorej sa hlási 100 tisíc aborigénov – pôvodných obyvateľov.

V rozhovore, ktorý Graem Mundine poskytol agentúre SIR uvádza, že 23. svetové dni mládeže budú plné aborigénskych symbolov, pretože je to „dobrá príležitosť k tomu, aby komunita aborigénov priblížila svoju kultúru a tradíciu a to bez vedľajších, alebo negatívnych významov“. Aj keď osobne neočakáva, že by pápež Benedikt XVI. venoval špeciálnu pozornosť tejto komunite, pretože prichádza hlavne kvôli mladým ľuďom. Napriek tomu dúfa, že jeho návšteva napomôže k prezentácii komunity aborigénov, pretože hoci v Austrálii žije veľa rôznorodých kultúr, objavujú sa tu náznaky rasizmu. Nakoniec Graem Mundine vyjadril presvedčenie, že 23. svetové dni mládeže môžu dať impulz, ktorý poskytne veľa sily nielen mladým domorodcom, ale celej austrálskej spoločnosti.

Aborigéni sú pôvodným obyvateľstvom Austrálie. Sú historicky a kultúrne spätí s územím, na ktorom žijú a vylučujú sa od väčšinového obyvateľstva. V súčasnosti žije v Austrálii podľa odhadov 458 tisíc aborigénov. Sú najchudobnejšou a najviac znevýhodnenou skupinou obyvateľstva, pričom sa dožívajú približne o 17 rokov menej, ako je priemer u ostatného obyvateľstva. -th-

Vo Vatikáne predstavili program Svätópavlovského roka

Vatikán (6. júna, RV) – Svätá stolica vo štvrtok 5. júna na tlačovej konferencii predstavila program Svätópavlovského roka, ktorý bude sprevádzať množstvo iniciatív pastoračného, nábožensko-kultúrneho, aj umeleckého charakteru. Otvorí ho pápež Benedikt XVI. v predvečer slávnosti sv. Petra a Pavla 28. júna o 17.00 hod. v Bazilike sv. Pavla za hradbami. Svätý Otec tu zapáli sviecu a odovzdá ju tamojším mníchom, ktorí ju budú opatro-

vať až do slávnostného ukončenia „Roka sv. Pavla“ 29. júna 2009.

Ako uviedol arcikňaz Baziliky sv. Pavla za hradbami kardinál Andrea Cordero Lanza di Montezemolo, rok venovaný apoštolovi Pavlovi má dva hlavné ciele: „Lepšie spoznať a umožniť lepšie spoznanie sv. Pavla, celého jeho učenia a obrovského bohatstva toho, čo učil, hoci sa to často môže zdať ťažkým, hermetickým a málo známym, a naplniť ekumenický cieľ, modliť sa a konať v záujme podpory ekumenizmu a jednoty.“ -dj-

Noví členovia dikastérií Svätej stolice

Vatikán (12. júna, RV) – Pápež Benedikt XVI. vymenoval nových členov dikastérií Svätej stolice:

Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatostí – kardináli Agustín García-Gasco Vicente, Angelo Bagnasco, Théodore-Adrien Sarr, John Patrick Foley.

Kongregácia pre kauzy svätých – kardináli Paul Josef Cordes, Angelo Comastri, Stanislaw Rylko, Raffaele Farina.

Kongregácia pre biskupov – kardináli André Vingt-Trois, Angelo Bagnasco, Giovanni Lajolo, Stanislaw Rylko.

Kongregácia pre evanjelizáciu národov – kardináli Théodore-Adrien Sar, John Njue, Leonardo Sandri, Paul Josef Cordes, John Patrick Foley.

Kongregácia pre klérus – kardináli Odilo Pedro Scherer, John Njue, Paul Josef Cordes.

Kongregácia pre katolícku výchovu – kardinál Raffaele Farina.

Najvyšší tribunál apoštolskej signatúry – kardinál Lluís Martínez Sistach.

Pápežská rada pre laikov – kardinál Lluís Martínez Sistach.

Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov – kardináli Seán Baptist Brady, Leonardo Sandri.

Pápežská rada pre rodinu – kardináli Agustín García-Gasco Vicente, André Vingt-Trois.

Pápežská rada pre spravodlivosť a pokoj – kardinál Paul Josef Cordes.

Pápežská rada pre duchovnú starostlivosť o prestáhovalcov a cestujúcich – kardinál Daniel N. DiNardo.

Pápežská rada pre dialóg medzi náboženstvami – kardinál Leonardo Sandri.

Pápežská rada pre kultúru – kardinál Giovanni Lajolo.

Pápežská komisia pre Latinskú Ameriku – kardináli Francisco Robles Ortega, Stanislaw Rylko.

Pápežská komisia pre kultúrne dedičstvo Cirkvi – kardináli Seán Baptist Brady, Raffaele Farina. -dj-

Svätá stolica predstavila „Instrumentum laboris“ pre októbrovú biskupskú synodu

Vatikán (12. júna, RV) – „Potreba prvenstva Božieho slova v živote a poslaní Cirkvi“ a zároveň „odvaha a kreativita vzdelávania v oblasti komunikácie, ktoré sú primerané súčasnosti“, berúc do úvahy „dnešnú kultúru, život a svet komunikácie“ – to sú hlavné očakávania, týkajúce sa Instrumentum laboris pre XII. generálne zhromaždenie biskupskej synody, ktoré boli predstavené vo štvrtok 12. júna vo Vatikáne na tlačovej konferencii za účasti generálneho sekretára synody Mons. Nikolu Eterovića a podsekretára Mons. Fortunata Frezzu. Udalosť sa chystá v dňoch 5. – 26. októbra pod názvom „Božie Slovo v živote a poslaní Cirkvi“.

Text dokumentu zdôrazňuje „istotu, že Biblia je odhalením Božieho Slova, hoci sa vyskytujú mnohé problémy pri snahe porozumieť mu, zvlášť v Starom zákone“. Ako vysvetľuje Instrumentum laboris, jedným z cieľov synody je „prispieť k pochopeniu základných aspektov pravdy, týkajúcej sa Zjavenia, ako sú Božie Slovo, viera, tradícia, či magistérium, ktoré motivujú a zaisťujú dobrú a účinnú cestu viery.“ Ďalším cieľom je „vzbudiť hlbokú lásku k Svätému písmu..., povzbudiť k vykonávaniu Lectio Divina..., a ponúkať svetu chudobných slovo útechy a nádeje“. V neposlednom rade je tu úsilie „povzbudiť ekumenický dialóg, úzko súvisiaci s načúvaním Božiemu Slovu, podporiť židovsko-kresťanský dialóg, a v širšom meradle medzináboženský a medzikultúrny dialóg“. Dokument pozostáva z 80-tich strán, rozdelených na predslov, osem ucelečných častí a záver. -dj-

Kardinál Tauran: Dialóg medzi náboženstvami by mal začať výmenou darov

Vatikán (6. júna, RV/CNS) – Vatikán pracuje na nových pastoračných smerniciach pre medzináboženský dialóg, oznámil to v uplynulých dňoch kardinál Jean-Louis Tauran, ktorý je predsedom Pápežskej rady pre dialóg s náboženstvami. Ako uviedol, „po mnohých rokoch váhania o primeranosti tohto dokumentu, nastal čas ponúknuť veriacim a ich pastierom všeobecné orientačné body, ktoré, samozrejme, bude potrebné adaptovať na lokálnu situáciu.“ Podľa kardinála Taurana bude tento dokument inšpirovaný desiatimi Božími prikázaniami, v ktorých sú obsiahnuté univerzálne princípy, hovoriace o vzťahu človeka k Bohu a k blížnemu.

Okrem toho kardinál vo svojom prejave, ktorým v stredu otvoril plenárne zasadnutie Pápežskej rady

povedal, že Cirkev musí pomôcť katolíkom pochopiť, že všetci veriaci majú podiel na spoločnom dedičstve a hodnotách, ku ktorým patrí viera v Boha, posvätnosť života, potreba spoločenstva, skúsenosť modlitby a túžba po duchovne. Ako však zdôraznil, je dôležité, aby kresťania otvorene povedali, že pre nich je Kristus cesta, pravda a život. Na túto pravdu by nemali zabúdať ani pri snahách o medzináboženský dialóg. „Je dôležité, aby kresťania ostatných ľudí dokázali obohatiť o dary, ktoré sú im vlastné a sú bohatstvom ich viery,“ pripomenul na záver svojho príhovoru. Termín zverejnenia dokumentu zatiaľ nie je známy. -th-

Nový predseda Pápežskej rady pre rodinu

Vatikán (11. júna, RV) – Pápež Benedikt XVI. v uplynulých dňoch vymenoval nového predsedu Pápežskej rady pre rodinu. Stal sa ním doterajší arcibiskup Florencie 71-ročný kardinál Ennio Antonelli. -dj-

Mons. Giordano o špecifickom a nepostrádateľnom prínose kresťanstva v Európe

Európa (10. júna, RV/SIR) – „Prinášame do Európskeho priestoru hlas kresťanstva a to je špecifický a jasný prínos pre otázky, ktoré dnes trápia ľudí,“ povedal Mons. Aldo Giordano, ktorý bol Svätým Otcem menovaný za stáleho pozorovateľa Svätej stolice pri Rade Európy a po 13 rokoch odchádza z funkcie generálneho sekretára Rady biskupských konferencií Európy (CCEE). „Mám pocit,“ hovorí Mons. Giordano, „že mnohí hovoria o kresťanstve, ale odvolávajú sa na „masky“ alebo obrazy kresťanstva, ktoré nemajú nič spoločné s jeho skutočnou podstatou. Bol by som rád, keby sa hovorilo o jeho obsahu. Dúfam, že sa v Európe rozšíri pokojný dialóg o závažných otázkach: o zmysle života, základe hodnôt, záležitostiach pokojného spolužitia, potrebách a výzvach zoči-voči svetu.“

Kresťanstvo môže podľa Mons. Giordana do týchto diskusií a otázok vniesť svetlo a ponúknuť svoju víziu, k tomu je však potrebná otvorená a pokojná diskusia a to bez predsudkov, ideologických koncepcií, bez vydierania, či zastrasovania silou. Na záver pripomenul, že Cirkev dnes nežiada privilégiá, ale laicizmus, ktorý prijíma všetko, čo je autentické a k čomu každý môže prispieť svojim vlastným dielom. -th-

Arcibiskup Tomasi na pôde OSN: Základom ľudských práv je dôstojnosť

Švajčiarsko (5. júna, RV) – „Ľudská dôstojnosť je tou hodnotou, ktorá je základom pre všetky ľudské práva a vyzýva k ich ochrane a podpore“ – tieto slová uviedol stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN arcibiskup Silvano Tomasi v príhovore na pôde OSN počas 8. zasadnutia o ľudských právach, ktoré je v týchto dňoch vo Švajčiarsku.

Ako ďalej uvádza, aj keď historické, ekonomické, sociálne a kultúrne práva boli ustanovené, dohoda o ich presnom výklade chýba. To vedie k pochybnostiam a vytvára takzvané diery v medzinárodnom práve. Nádejou je podľa arcibiskupa Tomasiho dokument prijatý na zasadnutí, ktorý posilňuje práva jednotlivcov, ale aj ľudských spoločností a je nástrojom pre efektívnejšie monitorovanie dodržiavania týchto práv vo svete. Tento dokument teda vyplní medzeru v medzinárodnom práve, no o jeho úspechu bude možné hovoriť až v okamihu, keď každému človeku budú jeho práva skutočne priznané.

Ďalej je podľa neho dôležité rozlišovať a chrániť ľudské práva a podporovať ich zavedenie do praxe, pretože každý človek má rovnaké práva. Medzi tie základné patrí právo voľby krajiny pobytu, právo na zdravotnú starostlivosť, právo uzavrieť manželstvo či založiť si rodinu.

Nástroje OSN a jeho agentúr týkajúcich sa rozvoja ľudskej bytosti, ekonomický a sociálny pokrok a rozvoj všetkých národov podporuje kultúru spravodlivosti a solidarity – dodal arcibiskup Tomasi. -th-

Svätá stolica na pôde OSN: 40 % všetkých pracujúcich žije v chudobe

Švajčiarsko (11. júna, RV) – V ženevskom Paláci národov sa v stredu 11. júna koná 97. zasadnutie Medzinárodnej organizácie práce. S prejavom tu vystúpil aj stály pozorovateľ Svätej stolice pri inštitúciách OSN v Ženeve arcibiskup Silvano Tomasi. V úvode poukázal na to, že súčasná ekonomika sa potýka s problémom nedostatku pracovných miest, vysokých cien nehnuteľností, potravín a oleja, nestabilitou finančných trhov a spomalením globálneho rastu. V tejto súvislosti je podľa neho nesmierne dôležité brať do úvahy dopad súčasnej krízy na pracujúcich, zvlášť na robotníkov s nízkym vzdelaním, a mať na zreteli dvojakú úlohu práce – ekonomickú aj sociálnu.

Ako Mons. Tomasi zdôraznil, štatistiky ukazujú, že vo svete je takmer 487 miliónov pracujúcich, ktorí ne-

zarábajú dost' na to, aby seba a svoje rodiny pozdvihli nad úroveň zárobku 1 USD za deň, teda nad hranicu extrémnej chudoby. 40% všetkých pracujúcich je chudobných napriek tomu, že sú zamestnaní. Zároveň sa stále prehlbujú rozdiely medzi vrstvami v spoločnosti. Ako povedal pápež Benedikt XVI. v jednom zo svojich prejavov: „V mnohých prípadoch sa slabí musia skloniť nie pred požiadavkami spravodlivosti, ale pred nahou mocou tých, ktorí sú silnejší, ako oni“.

Ako uviedol Mons. Tomasi, veľmi zraniteľnou skupinou v tejto súvislosti sú ženy, malí farmári, hendikepovaní ľudia a mládež: „Posledná menovaná skupina je budúcnosťou, a s naplnením jej očakávaní sa spája mimoriadna zodpovednosť. Súčasné generácie by mali zabezpečiť podmienky spravodlivého, udržateľného a univerzálneho sociálno-ekonomického rozvoja budúcich generácií.“ V závere svojho príhovoru stály pozorovateľ Svätej stolice podotkol, že to, čo dáva práci hodnotu, nie je iba jej produkt, ale ten, kto stojí za jeho výrobou – a toto nám umožňuje hovoriť o dôstojnosti práce. V tejto súvislosti vyzdvihol úlohu, ktorú zohráva Medzinárodná organizácia práce a vyjadril nádej, že bude aj naďalej aktívna a kritická v úsilí o znižovanie pretrvávajúcich sociálnych rozdielov. -dj-

Hovorcovia biskupských konferencií sa stretli v Ríme

Na svojom pravidelnom ročnom stretnutí sa zišli v Ríme hovorcovia biskupských konferencií Európy. Od 11. do 14. júna sa zástupcovia 20 biskupských konferencií zúčastňujú odborných prednášok, ktorých súčasťou je i vzájomná výmena skúseností. Stretnutie organizuje Konferencia európskych biskupských konferencií /CCEE/.

Všetkých zúčastnených pozdravil osobne predseda CCEE, kardinál Péter Erdő, ktorý im poďakoval za prácu, ktorú pre jednotlivé biskupské konferencie vykonávajú. Povzbudil ich k vzájomnej spolupráci a výmene skúseností.

Medzi témami stretnutia dominujú otázky budovania verejnej mienky, fenomén migrácie a jej vzťah k médiám, ako aj nové výzvy komunikácie pre Cirkev v súčasnosti. Okrem prednášok a vzdelávania navštívia hovorcovia aj Tlačové stredisko Svätej Stolice, kde sa stretnú s hovorcom p. Federicom Lombardim. V sídle Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky sa stretnú s jej predsedom Mons. Claudiom Maria Cellim. Zástupcovia biskupských konferencií navštívia aj Vatikánsky rozhlas, sídlo SIGNIS-u, katolíckej televízie SAT2000, ktorej vlastníkom je Biskupská konferencia Talianska a pápežského letného sídla Castel Gandolfo.

Konferenciu biskupov Slovenska na stretnutí zastupuje jej hovorca Jozef Kováčik. TK KBS

Neokatechumenátna cesta získala definitívny štatút

Vatikán (13. júna, RV/KBS) - Dnes predpoludním Pápežská rada pre laikov zverejnila dekrét, ktorým schvaľuje definitívny štatút Neokatechumenátnej cesty. Predseda dikastéria Mons. Stanislaw Rylko odovzdal tento dokument s dátumom 11. mája do rúk zakladateľov tohto hnutia - Kika Arguella, Carmen Hernandezovej a otca Maria Pezziho.

Neokatechumenátna cesta vznikla v roku 1964 medzi obyvateľmi barakov „Palomeras Atlas“ v Madride. Táto nová katechetická skúsenosť v duchu obnovy II. vatikánskeho koncilu zaujala vtedajšieho madridského arcibiskupa Mons. Morcilla, ktorý povzbudil iniciátorov Cesty, aby ju šírili vo farnostiach. Po dvojmesačných katechézach vo farnostiach vznikali spoločenstvá na ceste obrátenia. Takto sa nová skúsenosť evanjelizácie postupne rozšírila najskôr v madridskej diecéze, potom v iných španielskych diecézach a napokon po celom svete. Dnes Neokatechumenátna cesta pôsobí v 107 krajinách, skladá sa s približne 20-tisíc komunit, prítomných v 5700 farnostiach vyše tisíciky diecéz.

Na Slovensko prišlo toto hnutie v roku 1978, prvé katechézy pre veriacich z farností Preseľany a Lefantovce prinášali poľskí katechéti. V 80-tych rokoch vznikali prvé spoločenstvá (Stupava, Vrbové, Vrútky, Žilina). Dnes na Slovensku existuje asi 50 spoločenstiev v 25 farnostiach.

Pápež Ján Pavol II. definoval Neokatechumenátnu cestu ako itinerár katolíckej formácie, platný pre súčasnú spoločnosť a dnešné časy. Modelom komunity je Svätá Rodina z Nazareta, kde sa bratia stávajú dospelými vo viere, vzrastajú v pokore a jednoduchosti. Počiatočné katechézy, ako aj neokatechumenátny itinerár, sú založené na troch základných prvkoch kresťanského života, ktoré zdôraznil aj II. vatikánsky koncil: Božie Slovo, liturgia a spoločenstvo. Centrom celého neokatechumenátného „kráčania“ je syntéza kerygmatického ohlasovania, zmeny morálneho života a liturgie.

-dj-

Relikvie blahoslaveného Piera Frassatiho budú prevezené do Austrálie

Austrália (13. júna, RV) – Obyvatelia Turína sa v stredu 18. júna rozlúčia s blahoslaveným Pierom Giom Frassati, ktorého relikvie, uchovávané

v turínskom Dóme, budú prevezené do Austrálie pri príležitosti XXIII. svetových dní mládeže. Svätej omši pri tejto príležitosti bude predsedáť arcibiskup Turína kardinál Severino Poletto. Pier Giorgio Frassati je jedným z desiatich patrónov podujatia v Sydney a úcta voči nemu je na najmenšom kontinente veľmi rozšírená. Urna s pozostatkami bude uložená v kostole sv. Benedikta v Sydney, kde bude 4. júla – v deň liturgickej spomienky na blahoslaveného – sláviť Eucharistiu arcibiskup Sydney kardinál George Pell. V dňoch 11. – 22. júla budú relikvie vystavené v katedrále najväčšieho austrálskeho mesta. Od 15. do 18. júla bude možné navštíviť v tamojšej výstavnej hale expozíciu o živote Frassatiho. 27. júla budú jeho telesné pozostatky prevezené späť do Turína.

-dj-

V Québecu sa konalo sympóziu o Eucharistii

Medzinárodné teologické sympóziu o Eucharistii sa konalo v dňoch od 11. do 13. júna v kanadskom meste Québec. Všetky prednášky sympózia boli prezentované v univerzitnom meste Laval v pavilóne Palasis-Prince.

Po uvítacích prejavoch zaznievali prednášky vrcholných svetových odborníkov z oblasti teológie (kard. Angelo Scola, kard. Walter Kasper, kard. Seán Patrick O'Malley, OFM Cap., kard. Peter Kodwo Appiah Turkson, kard. André Vingt-Trois a iní teológovia), na rôzne témy týkajúce sa Eucharistie: jej chápania v kontexte Svätého Písma, Pneumatológie, Eschatológie, evanjelizácie, zasväteného života, slávenia vo všeobecnej Cirkvi, ekumenického pohľadu, pohľadu detí a mladých ľudí a svedectiev z rôznych kontinentov sveta.

V rámci každodenného programu dopoludnia zazneli hlavné prednášky, po nich respondenti zaujali stanovisko k danej téme a popoludní sa mohli zúčastniť na workshopoch, na ktorých sa prehĺbila odprednášaná téma. V rámci programu nechýbalo spoločné slávenie Eucharistie v neďalekom modernom kostole St. Yves v rôznych jazykoch, čo vyjadrilo celosvetové zastúpenie účastníkov sympózia. Na sympóziu sa zúčastnilo 11 kardinálov, približne 30 biskupov, množstvo kňazov a laikov z celého sveta.

Trojdnové teologické sympóziu sa ukončí záverečným banketom. Po ňom bude oslava Eucharistie pokračovať na 49. medzinárodnom eucharistickom kongrese, ktorý sa začne v nedeľu 15. júna o 15.00 hod. a bude trvať po celý týždeň.

Vojtech Nepšinský

Etika, ktorá má moc niečo zmeniť, je etika spájajúca kultúry

USA (9. júna, Misna) – V súvislosti so zasadnutím Pápežskej rady pre dialóg s náboženstvami, ktoré bolo počas minulého týždňa v Ríme sa nad etikou a jej základmi zamyslel v esejí bývalý profesor náboženských štúdií na Harvardskej univerzite a univerzite v Kalifornii Raimon Panikkar, ktorý píše: „Jediná etika, ktorá má dnes moc a silu niečo zmeniť, je etika spájajúca rôzne kultúry. Dnes je dôležitá pragmatika, pretože ak etika nie je založená na dobrom podklade, potom je ťažké hovoriť o etike, ktorá by mohla zabrániť vzájomnej deštrukcii ľudskosti, krviprelievaniu medzi ľuďmi, či ekologickým nešťastiam. Už nebuďme klamaní: svet – hovoriac politickou rečou – nebude dlhšie tolerovať toto bezprávie.“

Ako v závere pripomína, „etika nemôže byť globálna, preto ju musíme prijať v aktuálnom svete a táto etika – musí byť objavená v dialógu medzi kultúrami.“ **-th-**

Vietnam chce posilniť dialóg s Vatikánom

Vietnam (11. júna, RV/AsiaNews) – Vietnamský vicepremiér a minister zahraničných vecí Pham Gia Khiem v utorok 10. júna uviedol, že jeho vláda chce „posilniť dialóg“ s Vatikánom, aby podporila „vzájomné porozumenie“. Stalo sa tak po stretnutí s delegáciou Svätej stolice, vedenej podsekretárom pre vzťahy so štátmi Vatikánskeho štátneho sekretariátu Mons. Pietrom Parolinom. Uviedli to vietnamske štátne noviny Vietnam News. Denník komunistickej strany Nhan Dan o tejto časti vicepremiérovho vyhlásenia nepísal. Obe noviny však uviedli, že vládny predstaviteľ hovoril s delegáciou Svätej stolice o úspechoch Vietnamu v oblasti podpory ekonomie, kultúry a zahraničných vzťahov, ako aj o uplatňovaní vládnej náboženskej politiky počas uplynulého roka. Mons. Parolin ocenil fakt, že Vietnam sa stal nestálym členom Bezpečnostného výboru OSN a pripojil sa k Svetovej obchodnej organizácii (WTO). Delegácia z Vatikánu do Vietnamu pricestovala včera a jej návšteva potrvá do 15. júna. **-dj-**

Severná Kórea je na pokraji hladomoru

Severná Kórea (5. júna, Fides) – Ľudia zomierajúci od hladu – taká je súčasná situácia v socialistickej Severnej Kórei pod diktatúrou Kim Jong-ila. Krajina je jednou

z najzohľadnenejších na svete. Začiatok potravinovej krízy siaha do polovice 90. rokov a za dve desaťročia zomrelo v Severnej Kórei od hladu asi 2 milióny ľudí. Podľa mimovládnych organizácií, ktoré v krajine pôsobia, má len úzka skupina ľudí zabezpečené nevyhnutné podmienky na prežitie. Z 23 miliónov obyvateľov trpí nedostatkom potravy až 6,5 milióna ľudí. O riziku hladomoru už hovoria aj zástupcovia OSN a hlasy, ktoré sa z krajiny v poslednom čase ozývajú tento fakt len potvrdzujú.

Asi najhoršia situácia je v továrňach, kde ľudia zomierajú na úplnú vyčerpanosť a stratu rozumu v dôsledku hladu. Sú oblasti, kde je bežné, že ľudia nejedia aj 7 dní a niektorých drží pri živote len čierny trh. Navyše vláda zastavila aj program potravinového prídeltu.

V krajine je rozmiestnených niekoľko policajných agentov, ktorých sprevádzajú miestni politici a hľadajú tých, ktorí ešte majú nejaké potraviny, aby ich zhabali. Okrem toho vláda zakázala akékoľvek verejné stretnutia z obavy, že by sa zástup hladujúcich vymkol kontrole a začali by sa násilnosti. **-th-**

Brazílski biskupi sa zapojili do boja proti otrokárstvu

Brazília (12. júna, RV/CNS) – Brazílski katolícki biskupi sa pripojili k Národnému frontu proti otrockej práci. Hnutie, v ktorom sa angažujú lídri kongresu a zástupcovia združení a sociálnych hnutí, bolo založené 4. júna. Jeho prvotným cieľom je v brazílskom Národnom kongrese presadiť novú legislatívu, zameranú proti zotročovaniu. „Takéto praktiky sú ohavné a Cirkev v Brazílii prostredníctvom hlasu niektorých biskupov ich odsudzuje už od roku 1970 systematickým zdokumentovaným spôsobom,“ uvádza sa v stanovisku biskupskej konferencie. Otroctvo bolo v Brazílii zakázané pred 120 rokmi, ale zvláštne jednotky brazílskeho Ministerstva práce od roku 1995 už zachránili takmer 29 tisíc ľudí, vykonávajúcich nútenú prácu. Mnohí z nich boli chudobnými robotníkmi na farmách. **-th-**

Archeológovia objavili najstarší kresťanský kostol

Jordánsko (12. júna, RV/AsiaNews) – Najstarší kostol na svete sa nachádzala v Jordánsku - tvrdí to skupina archeológov, ktorí dokončili výskum v tejto oblasti a svoj objav zverejnili v novinách Jordan Times. Podľa výskumníkov bol pravdepodobne postavený v období medzi rokmi 33 a 70 nášho letopočtu. Chrám sa nachádza pod Kostolom sv. Juraja v Rihábe, v severnej časti krajiny pri hraniciach so Sýriou. **-th-**

Rada pre médiá sa stretla pod vedením nového predsedu

Rada pre spoločenské komunikačné prostriedky Konferencie biskupov Slovenska sa stretla v pondelok v Bratislave pod vedením nového predsedu, arcibiskupa Stanislava Zvolenského. Arcibiskup vyjadril potešenie zo spolupráce so zástupcami diecéz a katolíckych médií. Predseda RPSKP navštívi v najbližšom období redakcie všetkých väčších katolíckych médií, aby sa oboznámil s ich činnosťou a osobne povzbudil ich zamestnancov v ich práci. Takisto prejavil ochotu a potrebu stretnutia s riaditeľmi verejnoprávnych médií.

Podľa členov rady sa pozitívne prejavuje činnosť diecéznych mediálnych centier a hovorcov. Médiá sa zo života Cirkvi venujú oveľa viac ako v minulosti aj informáciám, ktoré sú pozitívneho charakteru. Je to dôsledok aktívneho a profesionálneho prístupu k mediálnemu prostrediu.

Rada si vypočula aj informácie o činnosti TV LUX e jej vízie do budúcnosti.

Hostami stretnutia boli aj predstavitelia Network Slovakia, ktorí informovali o svojej činnosti. V spolupráci s RPSKP plánujú zorganizovať pracovný seminár o katolíckych médiách.

-jk-

Bratislavský eparcha navštívil gréckokatolícku farnosť v Martine a v Ružomberku

V nedeľu 8. júna navštívil bratislavský vladyka Peter Rusnák gréckokatolícku farnosť v Martine a jej filiálku Ružomberok. V jezuitskom kostole Povýšenia sv. Kríža v Ružomberku slúžil spolu s Vladimírom Skybom, Petrom Sabolom a správcom gréckokatolíckej farnosti v Martine Miroslavom Mackom archijerejskú svätú liturgiu.

Po liturgii, na ktorej sa zúčastnili veriaci z Oravy, Liptova i blízkeho okolia zotrval vladyka v osobných rozhovoroch s veriacimi a povzbudil ich k odvahe kresťanského života i praktizovaniu byzantského liturgického obradu v tomto meste. Na slávnosti boli prítomní aj niekoľkí študenti a prednášajúci z Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorí sa počas školského roka zúčastňujú na liturgii, ktorú pravidelne slúži Miroslav Macko v kaplnke sv. Alberta Veľkého na Filozofickej fakulte.

Pastoračná návšteva vladyku pokračovala v Martine, kde slúžil archijerejskej svätú liturgiu v rímskokatolíckom kostole sv. Martina v Martine. Na začiatku privítal vladyku dekan a farár rímskokatolíckej farnosti Martin – mesto Róbert Krajčík. Biskup Peter Rusnák v homílii veriacich povzbudil

k pravej viere a vyzval ich k správne chápaniu komunikácie s Bohom. Slávnosť sa skončila mnoholitstviem. Po liturgii sa mohli veriaci osobne stretnúť s bratislavským eparchom v neformálnom rozhovore.

Miroslav Macko

V Bratislave zasadla Teologická komisia pre bioetiku

Pod vedením predsedu Mons. Františka Tondru sa zišla na pravidelnom rokovaní v Bratislave 7. júna Teologická komisia - Subkomisia pre bioetiku Konferencie biskupov Slovenska (TK SpB KBS). Hlavným bodom rokovania boli aktuálne otázky bioetiky.

Mons. Tondra informoval o aktualitách v Katolíckej cirkvi na Slovensku. V súvislosti s predloženým stanoviskom Katolíckej cirkvi k návrhu Národného programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia znovu potvrdil jednoznačnosť stanoviska. Subkomisia rokovala o tomto bode programu a znovu upozornila na mnohé problémy, ktoré z predkladaného návrhu vyplývajú.

Veľkú pozornosť venovala aj novému návrhu zákona o umelom ukončení tehotenstva, ako aj otázkam genetických výskumov a ich morálnosti. Prítomní si so záujmom vypočuli správu o rokovaní vedenia FEAMC (Európskej federácie kresťanských lekárov), ktoré sa uskutočnilo koncom mája. Po štyroch rokoch sa bude konať kongres FEAMC v septembri v Gdaňsku, ktoré tak preberie štafetu konania kongresu z Bratislavy (2004).

Záverečným bodom rokovania bolo určenie termínov zasadnutia TK SpB KBS, programu rokovaní, aktuálnych tém ako aj dlhodobých tém z oblasti bioetiky.

Daniel Dian

Kňazský deň Trnavskej arcidiecézy

Dňa 9. júna 2008 sa na Arcibiskupskom úrade v Trnave uskutočnilo stretnutie kňazov Trnavského arcibiskupstva. V rámci formačného dňa odznali prednášky o pastoračnom pláne Cirkvi na roky 2007 – 2013 a jeho realizácii v rámci arcidiecézy.

Kňazi si mali možnosť vypočuť aj prednášku o zavedení eura na Slovensku, aby mohli poskytnúť relevantné informácie svojim veriacim. V druhej časti boli kňazi oboznámení s programom a projektami arcidiecézy pre mládež na najbližšie obdobie, s termínom diakonskej a kňazskej vysviacky a organizovaním arcidiecéznej púte do Lúrd.

V závere v mene všetkých kňazov zablagožehol riaditeľ arcibiskupského úradu Mons. Ladislav Čeri arcibiskupovi k 20. výročiu biskupskej vysviacky.

AÚ Trnava

Zhromaždenie kaplánov ordinariátu na ministerstve obrany

Vo štvrtok 5. júna 2008 sa na Ministerstve obrany SR v Bratislave uskutočnilo odborné zhromaždenie ordinára Mons. Františka Rábeka s vojenskými, policajnými a väzenskými kaplánmi z celého Slovenska. Kapláni sa spolu s ordinárom takto stretávajú niekoľkokrát do roka, aby sa spoločne venovali vyhodnoteniu plnenia úloh Ordinariátu OS a OZ SR, plánovaniu ďalšej činnosti, ako aj riešeniu problémov vznikajúcich pri výkone duchovnej a pastoračnej starostlivosti o katolíckych veriacich v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch.

Kapláni sa s ordinárom v rámci programu zhromaždenia venovali duchovnej obnove v rámci nadchádzajúceho Roka sv. Pavla, podelili sa o svoje skúsenosti z pastorácie, zhodnotili uplynulé obdobie, prekonzultovali blížiacu sa aktivitu a v závere zhromaždenia si vypočuli prednášku zástupcov NBS k prechodu Slovenskej republiky na euromenu.

Tibor Ujlacký

Novým provinciálom Saleziánov na Slovensku je don Karol Maník

Saleziáni dona Bosca na Slovensku majú nového provinciála. Stal sa ním don Karol Maník. Hlavný predstavený saleziánov don Pascual Chávez ho vymenoval na základe oboznámenia sa s mienkou spolubratov slovenskej provincie a po hlasovaní svojej rady. Konzultáciu na nového provinciála vykonal hlavný radca pre región Európa-Sever don Štefan Turanský počas mája.

Vymenovanie nového provinciála bolo potrebné vzhľadom na to, že predchádzajúci provinciál don Štefan Turanský sa po troch rokoch vo svojom úrade stal počas 26. Generálnej kapituly saleziánov v marci tohto roka členom hlavnej rady ako hlavný radca pre región Európa-Sever. Provinciál je menovaný do svojho úradu na šesť rokov a môže byť znovu potvrdený.

Don Karol Maník je piatym provinciálom saleziánov na Slovensku po roku

1989 a v porovnaní so svojimi predchodcami je pri svojom nástupe do úradu najmladší. Želania novému provinciálovi môžete vyjadriť prostredníctvom diskusného fóra na www.saleziani.sk.

Don Karol Maník má 41 rokov, sa narodil 3. októbra 1967 v Prešove. Jeho rodičia, robotníci, dali svojim trom deťom základy viery. Počas štúdiá na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Prešove sa rozhodol denne chodiť do kostola. Kamaráti ho priviedli na vtedy tajné stretnutia so saleziánmi. Po čase a najmä povzbudený z duchovných cvičení sa rozho-

dol zapojiť sa do apoštolátu. V štúdiách pokračoval na Vysokej škole technickej v Košiciach (dnes Technická univerzita). Saleziánsky noviciát začal ešte v období komunizmu. Po jeho absolvovaní zložil 31. januára 1990 prvé rehoľné sľuby a začal študovať teológiu v Prešove pričom bol začlenený do komunity v Košiciach. Ako mladý salezián bol jedným zo zakladateľov DOMKY – združenia saleziánskej mládeže. Doživotné sľuby zložil 17. februára 1995, na druhý deň prijal diakonskú vysviacku a 12. augusta v tom istom roku bol vysvätený za kňaza. Ako trojročný mladý kňaz bol v roku 1998 poverený službou direktora v novom saleziánskom stredisku v Bratislave na Mamateyovej. Túto úlohu plnil šesť rokov, počas ktorých získal bohatú pastoračnú i riadiacu skúsenosť. V školskom roku 2004-2005 pôsobil v Košiciach na Kalvárii. Od 15. augusta 2005 vykonával úlohu provinciálneho vikára a zodpovedného za formáciu.

Jozef Kortis

Väznica v Želiezovciach má novú kaplnku

Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Želiezovciach v krátkom čase 8. júna 2008 opäť navštívil ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek. Po ustanovení väzenského kaplána Petra Halkociho do funkcie sa väznica dočkala aj zriadenia novej kaplnky, ktorú ordinár Rábek v tento deň požehnal za prítomnosti odsúdených a riaditeľa ústavu Vojtecha Gálka.

Mons. Rábek celebroid svätú omšu s miestnym väzenským kaplánom Petrom Halkocim, miestnym dekanom Rudolfom Galgóczim a jeho kaplánom, policajným kaplánom KRPZ Nitra Martinom Pitkom a väzenským kaplánom ÚVTOS Nitra Petrom Hasarom.

Odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody prítomným na slávnosti sa ordinár prihovril myšlienkami vyjadrujúcimi milosrdnú a odpúšťajúcu Božiu lásku, záujem Boha o každého človeka, zvlášť hriešnika. Vyzval odsúdených, aby využívali kaplnku na modlitbu, na stretanie so živým Bohom v podobe Eucharistického Krista, aby tak mohli precítiť, že On ich neopustil ani vtedy, kedy sa im počas výkonu trestu môže zdať, že ich všetci opustili.

Súčasťou požehnanie kaplnky bolo aj požehnanie kamenného obetného stola, ktorý si odsúdení zhotovili sami, podobne ako maľbu oltárneho obrazu Božieho milosrdenstva, či obrazy krížovej cesty. Po skončení svätej omše sa Mons. Rábek stretol s vedením ústavu pri rozhovoroch, ktorých výsledkom bude tretia návšteva, počas ktorej ešte v tomto roku ordinár eriguje v Ústave na výkon väzby v Želiezovciach aj novú väzenskú farnosť Ordinariátu OS a OZ SR.

Tibor Ujlacký

Mladí na Festivale Lumen priniesli do Trnavy svetlo pokoja a priateľstva

(Bratislava 8. júna 2008) – Trojhodinovým skákaním, tancovaním a polnočnou svätou omšou v mestskom amfiteátri, na ktorej sa zúčastnilo cez 2500 mladých, vyvrcholil včera (v sobotu) program najväčšieho festivalu gospelovej hudby na Slovensku Festival LUMEN.

Hlavnou myšlienkou 16. ročníka festivalu bolo heslo „Light in the city“ – Svetlo v meste. „Ďakujem, že ste priniesli do tohto mesta svetlo lásky, pokoja, priateľstva,“ vyjadril po polnoci svoju vďaku primátor mesta Štefan Bošňák a pokračoval: „Nemôžem si odpustiť paralelu s minulým týždňom, kedy kvôli futbalovému zápasu muselo strážiť Trnavu niekoľko tisíc policajtov. Počas Lumenu neboli žiadne výtržnosti, ani problémy. Mesto vás s radosťou pozýva aj na sedemnásty ročník.“

Trojičné námestie zaplnilo viac ako osemtisíc ľudí. Najväčší nápor fanúšikov bol počas piatkového vystúpenia headlinera festivalu kapely Delirious?. Účastníkov neodradila ani bezprostredná silná prietrž mračen. „Ste úžasné publikum, ostali ste aj keď sa rozpršalo,“ poďakoval líder najznámejšej gospelovej kapely na svete Martin Smith.

Motív svetla v meste dominoval aj pri záverečnej polnočnej svätej omši, ktorú celebroidoval riaditeľ festivalu salezián Viliam Riško. „Lumen hodnotím veľmi pozitívne, myslím, že to bol jeden z najlepších ročníkov. Som presvedčený o tom, že festival nebol len o dvoch dňoch. Verím, že, títo mladí ľudia budú vytvárať spoločenstvá a žiť v nich svoju vieru aj tam, kde sa nachádzajú. A potom ako spoločenstvo prídu na ďalší Lumen,“ povedal bezprostredne po skončení Viliam Riško.

„Tento ročník festivalu sa mi veľmi páčil a myslím, že spoločné slávenia svätých omší v amfiteátri dodali mladým ľuďom silnú dávku pocitu spoločenstva a radosti. Bol som ohromne povzbudený z mnohých mladých, ktorí sa počas festivalu chceli vyspovedať,“ opísal svoje dojmy salezián kňaz Rastislav Hamráček a s úsmevom dodal: „Pri polnočnej svätej omši počas

prijímania sme sa chvíľu v dobrom obávali, že tých šesť či sedem veľkých kalichov s eucharistiou nebude pre všetkých stačiť.“

Festival pripravili spoločne DOMKA – združenie saleziánskej mládeže a mesto Trnava, ktoré ho tento rok zaradilo ako súčasť osláv 770. výročia udelenia kráľovských mestských výsad.

Viktória Kolčáková snímka Peter Zimen

V Cíferi zomrel kňaz Ľudovít Danczi

V nedeľu 8. júna popoludní zomrel po ťažkej chorobe v Dome pokojnej staroby v Cíferi vo veku nedožitých 83 rokov života a 59. rokov kňazstva Ľudovít Danczi. Pohrebné obrady sa budú konať v piatok 13. júna o 10.00 hod. v Kostole Všetkých svätých v Strekove, v rodisku zosnulého.

Ľudovít Danczi sa narodil 16. júla 1925 v Strekove. Kňazskú vysviacku prijal 12. júna 1949 a následne nastúpil za kaplána do farnosti Krušovce. Kaplánom bol ešte v roku 1950 v Šahách. V tom istom roku bol preložený za administrátora farnosti Hrnčiarovce nad Parnou a v roku 1951 za kaplána Farnosti Bratislava – Tehelné pole. Neskôr administroval farnosti Jelenec (1952), Želovce (1962) a Váhovce (1969).

Peter Sandtner

Interdisciplinárny seminár psychológov, psychiatrov a kňazov priniesol novú spoluprácu

Nevyhnutnosť ďalšej vzájomnej interdisciplinárnej spolupráce konštatovali účastníci pracovného seminára Duchovné a duševné problémy a ich riešenie z pohľadu psychológie, psychiatrie a pastorálnej teológie, ktorý sa uskutočnil v sobotu 7. júna 2008 v priestoroch Miestneho úradu v Bratislave - Záhorskej Bystrici.

Cieľom stretnutia, na ktorom sa zúčastnilo 41 odborníkov psychoterapeutov a psychológov, psychiatrov a kňazov zo Slovenska i Českej republiky, bolo prediskutovanie tém súvisiacich s pomocou ľudom, u ktorých sa prelínajú duchovné a psychické problémy; zdieľanie sa so skúsenosťami a hľadanie nových možností spolupráce, vytvárania pracovných tímov pre potrebu služby diecézám. Na záver sa prítomní dohodli na ďalších stretnutiach, témach a vytvorení pracovných skupín. Anton Solčiansky

Takmer 80 mladých prijalo v Novom Meste nad Váhom sviatosť birmovania

V nedeľu 8. júna 2008 vo farnosti Nové Mesto nad Váhom vyslúžil 78 birmovancom sviatosť kresťanskej dospelosti trnavský arcibiskup Mons. Ján Sokol. V homílii arcibiskup pripomenul birmovancom, ako veľmi je dôležité byť dobrým a horlivým kresťanom. Zároveň ich vyzval, aby boli hrdí na Cirkev a vlasť, v ktorej žijú. „Buďte Slováckmi žijúci pod Tatrami, osvojte si kultúru nášho národa a Európy. U mnohých Slovákov sa vytráca patriotizmus.“

V závere svätej omše dekan Jozef Gábriš za blahoželal arcibiskupovi k jeho blížiacemu sa 20. výročiu biskupskej vysviacky. „Pamätáme sa na to, ako pred 20 rokmi s veľkým potešením veriaci prijali správu, že máme nového biskupa. Počas svojej biskupskej služby ste akoby prechádzali krížovou cestou. Stretli ste ľudí, ktorí boli ako Pilát, rímsky vojaci, ale aj Veronika alebo Šimon z Cyrény. Vykonnávate apoštolskú činnosť, ktorá je v dnešnom svete náročná a ťažká. Nech vám je posilou a povzbudením, že na vašej ceste vás aj naša farnosť sprevádza svojimi modlitbami a obetami,“ zakončil príhovor novomestský dekan.

Celkom na záver pontifikálnej svätej omše udelil otec arcibiskup svoje arcipastierske požehnanie.

Michal Hnát

Te Deum na RKCMBF UK v Bratislave

Vo štvrtok 12. júna 2008 sa na Rímskokatolíckej Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského slávnostným Te Deum zakončil školský rok. Hlavným celebrantom slávnostnej svätej omše bol bratislavský arcibiskup – metropolita a veľký kancelár fakulty Mons. Stanislav Zvolenský. Vo svojej homílii pripomenul dôležitosť teologického poznania, ale aj paralelného duchovného zrenia poslucháčov i pedagógov.

Následne boli v Aule RK CMBF jej absolventi promovaní na magistrov teológie. Pozdravil ich prorektor Univerzity Komenského Peter Osuský, ktorý ich prirovnal k šíku vychádzajúcemu do

ťažkého zápasu o budúcnosť krajiny, do zápasu o myseľ v situácii vážneho hodnotového ohrozenia spoločnosti. Potom prehovoril dekan fakulty Marián Šuráb, ktorý absolventov povzbudil odolať depresii a autentickým životom svedčiť, a to jazykom čo najzrozumiteľnejším. Po ďakovnom preslove bohoslovca – diakona Pavla Brunovského slávnosť uzavrela študentská hymna *Gaudeamus igitur*.

Jozef Hal'ko

ActIv8: Registrácia do konca júna!

Slovenský organizačný tím upozorňuje všetkých záujemcov o medzinárodné stretnutie mládeže ActIv8 na Velehrade, aby sa do 30. júna 2008 zaregistrovali na webovej stránke podujatia www.activ8.sk! Toto upozornenie je adresované všetkým, ktorí sa rozhodli putovať do Velehradu, bez ohľadu na spôsob dopravy.

Každý účastník je po elektronickom prihlásení povinný do stanoveného termínu zrealizovať platbu účastníckeho poplatku vo výške 150,- Sk na účet Konferencie biskupov Slovenska s následným zaslaním informácie o zaplatení e-mailom na adresu mladez@kbs.sk. Potrebné údaje k platbe, ako napr. číslo účtu, účel platby, variabilný symbol ako aj storno podmienky môže nájsť na <http://www.activ8.sk/0804/registracia>.

Špecifické podmienky sú určené pre pútnikov, ktorí sa rozhodli využiť špeciálnu vlakovú alebo autobusovú dopravu do Velehradu. Pre nich platí podmienka, že do 30. júna 2008 je potrebné zrealizovať platbu účastníckeho poplatku spolu s cestovným, ktorého výška je v závislosti od nástupnej stanice dopravného prostriedku, rovnako na účet KBS. Zoznam nástupných a výstupných staníc vypravených vlakov a autobusov na ActIv8 zo Slovenska a k nim príslušných cien spiatocných cestovných lístkov je k dispozícii na odkazoch: <http://www.activ8.sk/0805/cesta-vlakom-sk>; <http://www.activ8.sk/0805/cesta-autobusom-sk>.

Viac informácií o registrácii a doprave môžete získať u členov organizačného tímu: mladez@kbs.sk, tel. 0903 659 588; maria.dedova@gmail.com, tel. 0911 711 148

Beata Zemančíková